

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

для студентів

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Чудовська І.А., Тарабукін Ю.О.

Пролонговано: на 20/20 н. р. _____ (« _____ ») « _____ » 20__ р.

на 20__/20__ н. р. _____ (« _____ ») « _____ » 20__ р.

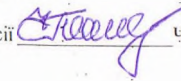
КИЇВ – 2020

Розробники:
доцент, доктор соціологічних наук, доцент кафедри галузевої соціології Чудовська Ірина
Анатоліївна;
доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри галузевої соціології
Тарабукін Юрій Орестович

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології
(О.А. Безрукова)
Протокол № 8 від 28.08 2020 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами фундаментальних теоретичних знань про сутність, структуру, функції громадської думки, об'єкт і предмет соціології громадської думки, про носіїв і виразників громадської думки, про її динаміку, взаємодію громадської думки із сферами масової комунікації та політики, про методи ідентифікації і дослідження громадської думки.

2. **Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.**

Навчальні знання щодо структури суспільства та соціальних організацій, груп, рухів.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** «соціологія громадської думки» є навчальною дисципліною обов'язковою та входить до циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», спеціальності «соціологія» передбачає знайомство студентів з основними підходами до визначення громадської думки, процесів її формування і функціонування; створення у студентів системних уявлень про методи вивчення громадської думки; формування знань про основні організації, які проводять дослідження громадської думки, їх особливості та специфіку роботи.

4. **Завдання (навчальні цілі):** отримання студентами ґрунтовних знань про науковий статус, зміст, структуру, предметне поле, понятійно-категоріальний апарат, закономірності, функції та місце соціології громадської думки у системі сучасного соціологічного знання; поглиблення уявлень студентів про роль громадської думки у соціальних змінах, в структурній і функціональній перебудові суспільства; набуття студентами ґрунтовних вмінь застосовувати соціологічний підхід та методичний інструментарій соціологічної науки до аналізу основних проблем функціонування та розвитку громадської думки, як соціального інституту;

Зазначене спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність виявляти та аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та в світі в цілому, їхні чинники та можливі наслідки (фк3);
- здатність здійснювати соціологічний аналіз соціальних структур і процесів на мікро- мезо- та макрорівні (фк13);
- вміння збирати кількісну та якісну соціологічну інформацію (фк16);
- вміння аналізувати кількісну та якісну соціологічну інформацію (фк17).

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	знати історію та сучасний стан соціології громадської думки	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на практичних заняттях, реферат, контрольна робота	10
1.2	знати основи загальнотеоретичних підходів соціології громадської думки, зміст основних концепцій, теоретичних позицій та ключових понять, котрі використовують соціологічною наукою у випадку досліджень громадської думки	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на практичних заняттях, реферат, контрольна робота	10
2.1	розуміти зміст процесів, що відбуваються серед суб'єктів громадської думки, зокрема, на глобальному, національному, локальному рівнях	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на практичних заняттях, реферат, контрольна робота	20
2.2	виокремлювати головні суперечності та тенденції розвитку як громадської думки, так і соціології громадської думки, самостійно розбиратися в питаннях, що	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усні відповіді та доповнення на практичних заняттях, реферат, контрольна	30

	стосуються місця і ролі мас-медіа в сучасному світовому та вітчизняному суспільному житті		робота	
3	публічно презентувати результати самостійної роботи	самостійна робота, презентація	реферат, модульна контрольна робота	30

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	2.1	2.2	3
Застосовувати ключові соціологічні поняття, теорії та методи до аналізу соціологічних проблем й конфліктів в соціумі відповідно до певного історичного та/або сучасного контексту (прн9)		+			+
Здійснювати соціологічний аналіз соціальних структур і процесів на мікро-, мезо- та макрорівнях (прн21)			+	+	+
Застосовувати методи збору кількісної та якісної соціологічної інформації відповідно до проблеми та мети дослідження (прн22)			+	+	+
Здійснювати аналіз кількісної та якісної соціологічної інформації (прн23)	+	+		+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. усна відповідь забезпечує на всіх практичних заняттях протягом семестру (теми 1-12): РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – 15 балів (9 мінімальних)
2. реферат: РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 3 – 15 балів (9 мінімальних)
3. контрольна робота 1 (теми 1-6): РН 1.1, РН 1.2, 15 балів (9 мінімальних)
4. контрольна робота 2 (теми 7-12): РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 3 15 балів (9 мінімальних)

- **підсумкове оцінювання:** іспит РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2, РН 3 Письмовий іспит (білет містить 2 питання) – 40 балів. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка на іспиті не може бути меншою 24 балів

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менш ніж 36 балів. Для одержання допуску до іспиту обов'язковим є написання реферативної роботи з теми, не опрацьованої ним протягом семестру

7.2 **Організація оцінювання:**

1. практичні заняття оцінюються за усну відповідь по факту проведення, а бали накопичуються протягом семестру
2. контрольна робота 1 виконується письмово після вивчення тем 1-6
3. контрольна робота 2 виконується письмово після вивчення тем 7-12
4. реферативна робота виконується в рамках самостійної роботи студента за графіком, що визначається викладачем протягом осесонної теми.

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні	Сам. робота
1. Теоретичні аспекти дослідження громадської думки				
1	Соціологія громадської думки в системі соціологічного знання. Громадська думка як соціальне явище суспільного життя та її найбільш характерні ознаки. Етапи формування уявлень щодо громадської думки. Теоретичні підходи до громадської думки.	4	2	6
2	У. Ліппман про громадську думку, стереотипи, демократію та публічний простір.	4	2	6
3	Дослідження громадської думки в Європі та США в 19- 20 столітті (Дж. Геллап, Шампань, Дж. Цаллер і інші).	4	2	10
4	Суперечності ідентифікації громадської думки. Постулати П. Бурдьє щодо існування громадської думки.	2	2	2
5	В.Л. Оссовський щодо ідентифікації громадської думки. Епістемологічні питання ідентифікації громадської думки	2	2	2
6	Громадська думка і спіраль мовчання. Е.-Н. Нейман про громадську думку. Дослідження громадської думки в Німеччині. Демоскопія. Спіраль мовчання: причини та наслідки.	4	2	4
Контрольна робота №1				4
2. Прикладні аспекти дослідження громадської думки				
7	Технологія проведення досліджень громадської думки. Програма дослідження громадської думки.	2	2	2
8	Кількісна і якісна стратегія дослідження громадської думки. Особливості побудови вибірки у випадку використання кількісної стратегії дослідження громадської думки.	2	2	4
9	Кількісна і якісна стратегія дослідження громадської думки. Моніторинг, його специфіка та результати.	2	2	2
10	Кількісна і якісна стратегія дослідження громадської думки. Екзит-пол та його характеристики	2	2	2
11	Кількісна і якісна стратегія дослідження громадської думки. Інтернет дослідження громадської думки.	2	2	2
12	Громадська думка та побудова громадянського суспільства в Україні. Сучасний стан досліджень громадської думки в Україні.	4	4	10
Контрольна робота №2				4
Усього за семестр		34	26	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Практичні заняття - 26 год.

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні: (Базові)

1. Бурдьє П. Общественное мнение не существует (Пер. с франц.) / Бурдьє П. Социология политики (Сост., общ. ред. и предисловие Н. Шматко). - М.: Socio-Logos, 1993. С. 159-177.
2. Габермас Ю. Громадянська відкритість-ідея та ідеологія // Public opinion-publik publikue-offenliche Meinung: до передісторії топосу// розділ IV. - Львів.2002. Електронний ресурс: padaread.com/?book=442298&pg12 - С. 136-174.
3. Громадська думка: теоретичні та методичні проблеми дослідження / За заг. ред. Оссовського; НАН України, Інститут соціології. - К.: Стилюс, 2001. – 167 с.
4. Цаллер Дж. Происхождение и природа общественного мнения. - М., 2004. – С. 3-120 С.
5. Медіа. Демократія. Культура / За ред. Н. Костенко, А. Ручки. – К.: Інститут соціології НАН України, 2008. – С. 3 - 126с.

Додаткові:

1. Матусевич В. Суб'єкт громадської думки: теоретичні та методичні проблеми визначення // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2002. – №1. – С.21–40.
2. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра / Пер. с франц. - М.: Socio-Logos, 1997. - 326 с.
3. Шюц А. Структуры повседневного мышления // Социологические исследования. 1986. №1.
4. Докторов Б.З. Первопроходцы мира мнений: От Гэллапа до Грушина. - М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2005. - 237с.
5. Публичная философия. Перевод с англ.И.Мюрберг.-М.: Идея – Пресс, 2004.- С.27-160.